

Asia: VN/13139/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunnonantajan organisaatio

Järjestö

2. Kannatatteko luvussa 3 ehdotettua tavoitetta omaishoidon tuen vähimmäispalkkion korottamisesta?

Kyllä

3. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 2:

-

4. Kannatatteko luvussa 3 ehdotettua tavoitetta perhehoitajan taloudellisen aseman tukemisesta?

-

5. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 4:

-

6. Kannatatteko omaishoidon tuen palkkion korotuksen kohdistamista omaishoidon tuen vähimmäispalkkion korottamiseen?

-

7. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 6:

-

8. Kannatatteko perhehoitajan korvausoikeuden kohdistamista esityksessä ehdotettuihin tilanteisiin?

-

9. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 8:

10. Mitä muuta mahdollisesti haluatte lausua esityksestä:

Mielenterveysomaisten keskusliitto- FinFami ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitolain muuttamisesta.

FinFami ry tekee työtä mielenterveysomaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Järjestöön kuuluu keskusliiton lisäksi 12 itsenäistä alueellisesti toimivaa jäsenyhdistystä ympäri Suomea. Jäsenyhdistykset tarjoavat tietoa, tukea ja neuvontaa psyykkisesti oireilevien tai sairastuneiden läheisille.

FinFami pitää tärkeänä, että omaishoitajien asemaa ja tuen vähimmäistasoja vahvistetaan. Psyykkisesti sairastuneiden omaiset jäävät kuitenkin edelleen näkymättömiin järjestelmässä. Monilla hyvinvointialueilla aikuisen mielenterveysongelmista kärsivän henkilön hoitoa ei katsota omaishoidon tuen piiriin kuuluvaksi, vaikka kyse voi olla erittäin sitovasta ja kuormittavasta tilanteesta kun hoidettava ei kykene arjesta, hoidosta tai päätöksenteosta huolehtimaan yksin.

Lakiesityksessä ei tuoda riittävän selkeästi esiin, että myös mielenterveyden häiriöistä kärsivän henkilön hoitaminen voi oikeuttaa omaishoidon tukeen. Tämä tulisi kirjata suoraan lakiin tai kansallisiin ohjeisiin, jotta käytännöt eivät eroa alueittain. Tällä hetkellä vain noin 3–5 % mielenterveyssyistä hoitavista läheisistä saa omaishoidon tukea. On välttämätöntä yhtenäistää kriteerit ja tunnistaa mielenterveysperusteinen hoiva virallisten tukimuotojen piiriin.

Lisäksi on tärkeää huomioida omaishoitajien kokonaistilanne. Jos omaishoitaja joutuu työskentelemään kokopäiväisesti toimeentulon vuoksi, kuormitus voi nousta kohtuuttomaksi ja johtaa uupumiseen. Osa-aikatyön ja omaishoidon yhdistäminen voi tukea hoitajan jaksamista ja samalla vähentää hoidettavan palveluntarvetta.

Puranen Tiina
Mielenterveysomaisten keskusliitto – FinFami